

Vēsture

Publicēts: 10.03.2021.

Svarīgi datumi Latvijas valsts vēsturē

1917. gada 2. decembris – Valkā tika pieņemta “Deklarācija ārvalstīm un tautām”, kurā Latviešu Pagaidu Nacionālā Padome, ņemot vērā tautu pašnoteikšanās tiesību principu, pasludina, ka Latvija ir autonoma valstsvienība, kuras stāvokli noteiks Satversmes sapulce un tautas plebiscīts.

1918. gada 18. novembris – Latvijas Tautas Padome Latvijas Nacionālā teātra telpās svinīgā sēdē proklamēja Latvijas Republikas izveidošanu, apstiprinot arī Latvijas Pagaidu valdību Kārļa Ulmaņa vadībā.

1920. gada 1. maijs – Svinīgā sēdē darbu uzsāka pirmais Latvijas vēlētais parlaments – Satversmes sapulce. Tās sasaukšana bija paredzēta jau 1918. gada beigās, tomēr Neatkarības karš to aizkavēja. Par Satversmes sapulces priekšsēdētāju ievēlēja Latvijas Tautas Padomes priekšsēdētāju J. Čaksti.

1920. gada 11. augusts – parakstīts Miera līgums starp Latviju un Padomju Krieviju, noslēdzot Latvijas Neatkarības karu. Ar miera līgumu tika atzīta Latvijas valsts neatkarība, patstāvība un suverenitāte, paverot ceļu Latvijas atzīšanai *de iure*.

1921. gada 26. janvāris – Sabiedroto Augstākā padome – Lielbritānija, Francija, Itālija, Beļģija un Japāna –*de iure* atzina Latviju par suverēnu valsti.

1939. gada 5. oktobris – Latvijas Republika un PSRS paraksta Savstarpējās palīdzības paktu, kas paredzēja Latvijas rietumu daļā izveidot Sarkanās armijas bāzes.

1940. gada 17. jūnijs – Latvijas valdība piekrīt iepriekšējā dienā iesniegtajam ultimātam un Sarkanās armijas vienības šķērso robežu, okupējot Latviju un sākot tās aneksiju PSRS sastāvā. Latvijas Republikas valstiskā neatkarība *de facto* tiek pārtraukta.

1941. gada jūnijs – 1945. gada maijs – Latviju okupējis nacistiskās Vācijas karaspēks.

1989. gada 23. augusts – “Baltijas ceļš”, unikāla mierīga masu demonstrācija, kad vairāk nekā miljons cilvēku sadevās rokās, lai veidotu 600 km garu cilvēku ķēdi cauri trim Baltijas valstīm. Demonstrācija atzīmēja 50. gadadienu, kopš 1939. gadā tika parakstīts Vācijas un Padomju Savienības neuzbrukšanas līgums un tā slepenie papildprotokoli, kas sadalīja ietekmes sfēras Austrumeiropā un noveda pie Baltijas valstu okupācijas un aneksijas.

1990. gada 4. maijs – Latvijas PSR Augstākā padome pieņēma “Deklarāciju par Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanu”, kurā pasludināja par 1918. gada 18. novembrī dibinātās Latvijas Republikas atjaunošanu, vienlaikus nosakot pārejas periodu deklarācijas īstenošanai.

1991. gada 21. augusts – pēc nesekmīga militāra apvērsuma mēģinājuma PSRS, Latvijas Republikas Augstākā padome pieņēma likumu “Par Latvijas Republikas valstisko statusu”, *de facto* atjaunojot Latvijas neatkarību.

2004. gada 29. marts – Latvija kļūst par Ziemeļatlantijas līguma organizācijas NATO dalībvalsti.

2004. gada 1. maijs – Latvija iestājas Eiropas Savienībā.

2014. gada 1. janvāris – Latvija pievienojas eirozonai, nacionālo valūtu – latu – nomainot pret Eiropas vienoto valūtu – eiro.

2016. gada 1. jūlijs – Latvija oficiāli kļūst par Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) 35. dalībvalsti.

2018. gada 18. novembris – Latvijas valsts simtā dzimšanas diena, kas tiek atzīmēta piecus gadus – no 2017. līdz 2021. gadam.
[Latvijas simtgades programma.](#)

2021. gada 26. janvāris – Latvijas starptautiskās *de iure* atzīšanas simtgade.

<https://www.president.lv/lv/vesture>